

Ο γέροντας Ιωάννης Καλαΐδης (α΄)

[Ορθοδοξία](#) / [Μορφές](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Τραπεζανλίδης](#)

Εισαγωγικά

Οι μαθητές και κατ' επέκταση όλοι οι χριστιανοί που θέλουν και ζούνε σύμφωνα με τον λόγο του Θεού, χαρακτηρίζονται από τον Κύριο στο ευαγγέλιο του Ματθαίου ως το φως και το άλας της γης, αλλά και ως πόλη που βρίσκεται χτισμένη πάνω σε όρος και φαίνεται από παντού. Τονίζοντας τις κοσμοσωτήριες διαστάσεις ενός τέτοιου τρόπου ζωής, που προκύπτει από την σύνδεση της ζωής του ανθρώπου με την θεία ζωή και είναι καρπός της ελεύθερης βούλησης και της συνέργειάς του με τον ενεργούντα Τρισυπόστατο Θεό - ο Οποίος τον εξομοιώνει μαζί του και από θνητό τον καθιστά κατά χάριν Θεό, ώστε οι χριστιανοί διά της μετοχής τους αυτής και τη λαμπρή ενάρετη και μεστή από καλά έργα ζωή τους, να εξελίσσονται σε μαγνήτη που έλκει τους ανθρώπους από την πλάνη στην αλήθεια, από το σκοτάδι της αμαρτίας στο φως της ζωής, ώστε να επιστρέφουν στην αληθινή ζωή και να αποδίδουν ορθή δόξα στον μόνο αληθινό Θεό.

Μια τέτοια πόλη ψηλά κτισμένη, ώστε να μην διαφεύγει την προσοχή των ανθρώπων αλλά να τους έλκει κοντά της, για να τους προσφέρει ανάπαυση και ένα τέτοιο φως που να φωτίζει τον κόσμο, ο οποίος περιπλανιέται στο σκοτάδι αλλά και ένα τέτοιο άλας που επιφέρει θεραπεία στη σήψη την οποία πληρώνει η αμαρτία στον άνθρωπο, υπήρξε και ο μακαριστός Γέροντας Ιωάννης του Νεοχωρίου. Ο λαμπρός αυτός γέροντας του καιρού μας έλαμψε με την εν Αγίω Πνεύματι ζωή του στη ταλαιπωρημένη γενεά μας, η οποία με την πορεία της στη δική της έρημο δοκιμάζεται στην κρίση και την οδύνη της μακριά από τον Θεό εποχής μας.

Παιδικά και νεανικά χρόνια

Ο πατήρ Ιωάννης Καλαΐδης γεννήθηκε στο Καμαρωτό Σερρών από ευσεβείς γονείς τον Χρυσόστομο και τη Θεοδώρα στις 8 Μαΐου του 1925, ημέρα εορτής του αγίου Ιωάννου του Θεολόγου. Πήρε έτσι το όνομα του ευαγγελιστή και αγαπημένου μαθητή του Κυρίου μας, Ιωάννη - ενέργεια που φανερώνει το φόβο Θεού αλλά και την αγάπη που είχαν οι γονείς του προς την εκκλησία και τους αγίους της.

Σημαντικό ρόλο στο έναυσμα της καλής πνευματικής του πορείας υπήρξε το πρόσωπο της μητέρας του, η οποία ήταν γυναίκα με πίστη και αγάπη προς τον Θεό και την εκκλησία του. Η Θεοδώρα ήθελε τα παιδιά της να έχουν Θεό μέσα τους και έτσι τα καθοδηγούσε στην προσευχή και στον τακτικό εκκλησιασμό. Η θεοφοβούμενη αυτή γυναίκα είχε την καταγωγή της από την Μικρά Ασία, τον

Όλυμπο της Βιθυνίας. Στο όρος αυτό τα βυζαντινά χρόνια γεννήθηκε και άκμασε μία ολόκληρη μοναστική πολιτεία ομόλογη στο πνευματικό ύψος της Θηβαΐδος της Αιγύπτου και της μοναστικής Αθωνικής πολιτείας του Αγίου Όρους, και η οποία έδωσε στην εκκλησία πλήθος αγίων, ασκητών και μαρτύρων. Στα χαλεπά χρόνια της εικονομαχίας τα μοναστήρια υπήρξαν φάρος και προπύργιο της ορθοδοξίας και της ορθοπραξίας. Αυτή η πνευματικότητα επηρέασε τους ανθρώπους της περιοχής και έφτασε έως και την εποχή της μητέρας του Θεοδώρα. Έτσι, όταν κατά τη μικρασιατική καταστροφή βίωσαν τον ξεριζωμό από τα πατρία εδάφη τους και έχασαν την υλική τους περιουσία, κατάφεραν να κρατήσουν μέσα τους την πνευματική περιουσία που γνώρισαν.

Ο Γέροντας είχε μεγάλη αγάπη για την μάνα του, έτρεφε μεγάλη αδυναμία προς το πρόσωπό της, έτσι ώστε από την μικρή του ηλικία στο Καμαρωτό Σερρών να γίνεται δέκτης των πνευματικών αντανακλάσεων που κληρονόμησε εκείνη και εκ των αντανακλάσεων αυτών να διαμορφώνεται μέσα του ο σεβασμός και η αγάπη του προς τον Θεό.

Η παιδική ηλικία του Γέροντα διέφερε από την ζωή των άλλων παιδιών που ως προτεραιότητά τους είχαν το παιχνίδι, κάτι πολύ φυσικό για την ζωή τους. Ο ίδιος ήταν σοβαρός και αγαπούσε πολύ την εκκλησία και την παραμονή μέσα σ'αυτήν. Θαύμαζε την ζωή του λειτουργού και ήθελε και ο ίδιος να διακονήσει τον Θεό με το ίδιο ιερό έργο. Είχε επιθυμία να γίνει κληρικός, να ανήκει στον κλήρο του Κυρίου και να ποιμάνει τα λογικά πρόβατα, την ποίμνη για την οποία ο Χριστός πρόσφερε το αίμα του και την ζωή του θυσία στον Επουράνιο Πατέρα του. Έλεγε χαρακτηριστικά: *«καθώς θυμάμαι τον εαυτό μου, πήγαινα τακτικά στην εκκλησία και βοηθούσα τον ιερέα στο ιερό βήμα, και έλεγα να με αξιώσει και μένα ο καλός Θεός να γίνω ένας ιερέας και να τον υπηρετήσω, και ο καλός Θεός που ακούει τα πάντα άκουσε την παιδική μου προσευχή».*

Ο Γέροντας βίωσε πολλά θαυμαστά γεγονότα στη ζωή του και η διήγηση του βίου του θυμίζει τα συναξάρια των αγίων τα οποία είναι γεμάτα από ανάλογες διηγήσεις και προκαλούν έκπληξη στους ανθρώπους που δεν έχουν ανάλογες εμπειρίες τέτοιων πνευματικών αποκαλύψεων - ενώ ταυτόχρονα ενισχύουν την πίστη των ευσεβών χριστιανών στον Κύριο της δόξης. Η αρχή των αποκαλύψεων αυτών ξεκίνησε από πολύ νωρίς. Στην ηλικία των δέκα ετών, έζησε ένα θαυμαστό γεγονός, όχι σε όνειρο αλλά ζωντανά. Είδε τρεις αρχιερείς ντυμένους τα ιερά άμφια, να μπαίνουν στο σπίτι τους και να θυμιατίζουν τα δίδυμα της οικογένειας, τον Γιώργο και την Αναστασία, και αυθόρμητα είπε στην μητέρα του: *«Βλέπεις τους τρεις ιεράρχες;»*. Η μητέρα του τότε μονολόγησε με θαυμασμό και φόβο Θεού *«Τι βλέπει αυτό το παιδί;»*. Το ίδιο βράδυ η μικρή αδερφή του Αναστασία άφησε

τον πρόσκαιρο κόσμο και πέρασε στον ουράνιο κόσμο του Θεού.

Ο γέροντας υπηρέτησε στον Ελληνικό στρατό στις 28 Οκτωβρίου του 1947 έως και τις 20 Μαρτίου του 1950. Μία πολύ δύσκολη περίοδος για την πατρίδα μας, καθώς αυτά τα χρόνια συνέπεσαν με την περίοδο που σπάρραζε το δοκιμασμένο έθνος μας από τα δεινά του εμφυλίου πολέμου (1946-1949). Ο π. Ιωάννης αγαπούσε πολύ την πατρίδα του και πονούσε πολύ από τον βίαιο πόνο που βίωσε το Ελληνικό έθνος. Συνήθιζε να λέει: *«Αδελφός παρέδιδε στον θάνατο τον αδελφό του, φοβερό πράγμα»*. Βλέποντας το φόβο και τον θάνατο να κυριαρχούν παντού, πονούσε πολύ και δεν άντεχε να βλέπει τους ανθρώπους να υποφέρουν. Ο ίδιος του κινδύνευσε πολλές φορές και σώθηκε από βέβαιο θάνατο. Η κυριαρχία του θανάτου πάνω στους ανθρώπους και η απουσία της αγάπης συγκλόνισαν τον Γέροντα βαθύτατα, έτσι κατέφευγε στην προσευχή για να σταματήσουν αυτά τα δεινά, να πάψουν οι άνθρωποι να βιαιοπραγούν, να διαφυλάξει ο Θεός τους ανθρώπους και τον ίδιο από τον θάνατο και να βασιλεύσει η ειρήνη στο έθνος μας. Προσευχόμενος κάποτε ο π. Ιωάννης αξιώθηκε μία θαυμαστή αποκάλυψη: είδε την ώρα της καρδιακής του προσευχής στον στρατιωτικό θάλαμο τον Κύριο ζωντανό, όπως εικονίζεται στις εκκλησίες μας, στην εικόνα του Παντοκράτορος και άκουσε την φωνή του Κυρίου να τον καθησυχάζει. Πράγματι η θεία πρόνοια τον προστάτεψε πολλές φορές και όπως έλεγε και ο ίδιος: *«Ευχαριστώ τον καλό Θεό που με ενθάρρυνε και με γλύτωσε από το πυρ του πολέμου»*. Τον Αύγουστο του 1949 τελείωσε ο εμφύλιος και ο ίδιος αφού απολύθηκε, επέστρεψε σώος και αβλαβής στο χωριό του κοντά στους γονείς του.

Ήταν ευσεβής άνθρωπος, πιστός στον Θεό, απλός, ήσυχος, ευγενικός προς όλους, εργατικός και ντροπαλός. Η επιστροφή στο χωριό του, δεν ήταν μόνο επιστροφή στο πατρικό του, κοντά στους γονείς του, που σεβόταν και τιμούσε, αλλά ήταν και επιστροφή στην εκκλησία, που κατά την διάρκεια της θητείας του τού έλειψε και αυτό τον στενοχωρούσε πολύ. Ενώ εργαζόταν στα χωράφια δεν παρέλειπε να εκκλησιάζεται τις Κυριακές, να μελετά την Αγία Γραφή και να διαβάζει χριστιανικά έντυπα της εποχής του.

Το 1955 σε ηλικία τριάντα ετών, άμεμπτος από σαρκική αμαρτία, ήλθε σε νόμιμο γάμο με την Πολυξένη, απέκτησε μαζί της τα τρία πρώτα του τέκνα, τη Θεοδώρα, τον Χρήστο, και την Σοφία. Οι δυσκολίες της οικογενειακής ζωής δεν τον εμπόδισαν από τα πνευματικά του καθήκοντα. Εξάλλου, δεν μπορούσε να ζει έξω από την εκκλησία και τη θεία λειτουργία και έδειχνε πολύ ζήλο να είναι μέσα στον ναό, να ίσταται ενώπιον του Θεού και να προσεύχεται για την σωτηρία του και την σωτηρία όλων. Δεν άργησε όμως να έλθει ο πειρασμός: πολλοί χωριανοί που τον έβλεπαν να πηγαίνει με τέτοια σπουδή στην εκκλησία, παρόλη την καθημερινή

κούραση από την εργασία του στους αγρούς, άρχισαν να τον πειράζουν σε τέτοιο βαθμό ώστε να τον αναγκάσουν να πηγαίνει κρυφά και να έχει λογισμούς να βραδύνει τον τακτικό εκκλησιασμό του. Ευρισκόμενος τότε στον χώρο της εργασίας του και συνομιλώντας με τους λογισμούς εκείνους, δέχτηκε θεία υπόδειξη να μην εγκαταλείψει την ιερή του συνήθεια, αλλά να εκκλησιάζεται. Αυτή τη φωνή την άκουσε τρεις φορές στην ζωή του και έκλαψε πικρά γιατί αισθάνθηκε πως λύπησε τον Κύριο και τον πρόδωσε όπως ο απόστολος Πέτρος. Έκτοτε δεν επανέφερε ποτέ ξανά τους λογισμούς εκείνους μέσα του, πρόσεχε δε πολύ να μην λυπήσει τον Κύριό του, όχι μόνο διά λόγων και έργων, αλλά και διά των λογισμών του. Γνώριζε πολύ καλά ότι το πονηρό πνεύμα πρώτα προσπαθεί να αποσπάσει τους ανθρώπους από την θεία ζωή με την υποβολή των λογισμών και έπειτα να τους αποσπάσει και σωματικώς. Έτσι άρχισε την εργασία της ιερής νήψεως και δεν παρέλειπε τον εκκλησιασμό του. Παρέλειψε να λειτουργηθεί μόνο δύο φορές , ως επίστρατος, όταν λόγω της στρατιωτικής του υπηρεσίας δεν μπόρεσε να πραγματοποιήσει την αγαπημένη του εργασία. Μάλιστα, είχε κάνει τότε και έντονα παράπονα προς τους ανωτέρους του, ζητώντας να μην τον αποσπούν από την ευλογημένη συνήθειά του, που είναι τόσο αρεστή στον Θεό, και τους προειδοποίησε πως την επόμενη φορά δεν θα ακολουθούσε στο καθορισμένο πρόγραμμα. Έως το 1970 διακόνησε στην εκκλησία ως νεωκόρος, επίτροπος και ψάλτης, διατηρώντας την αίσθηση πως δεν είχε προσφέρει στην εκκλησία απολύτως τίποτα. Είχε ταπείνωση στην καρδιά και όχι στα λόγια και αυτή η ταπείνωση ήταν συνοδοιπόρος του σε όλα τα χρόνια της ζωής του. Έτσι με μια τέτοια ζωή, σιγά σιγά ήρθε το πλήρωμα του χρόνου για την Ιερωσύνη του.

Ιερεύς του Υψίστου

Αρχές του 1970, στις 3 Ιανουαρίου, είδε ένα περίεργο όνειρο, όπως συνήθιζε συχνά να διηγείται, ιδίως σε κληρικούς, για να τονίσει ότι η ιεροσύνη είναι δωρεά του Κυρίου: *«Είδα στον ύπνο μου, τον σεβασμιότατο Μητροπολίτη μας Ιωάννη να με καλεί στην Μητρόπολη και να μου δίνει το ευαγγέλιο, λέγοντάς μου να διαβάσω τους στίχους “πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη” (Ματθ. 28,19). Εγώ τους διάβασα, μου λέει καλώς, μέχρι του αγίου Ιωάννου θα σε κάνω ιερέα».* Το όνειρο αυτό επαληθεύτηκε μερικούς μήνες αργότερα, όταν ο π. Γερβάσιος τον κάλεσε στην Μητρόπολη και τα υπόλοιπα εξελίχτηκαν όπως τα προείδε. Η χειροτονία του έγινε στις 3 Ιουλίου από τον μακαριστό Μητροπολίτη Σιδηροκάστρου κ.κ. Ιωάννη. Η χαρά του ήταν απερίγραπτη και διατηρήθηκε σε όλη την διάρκεια της υπόλοιπης ζωής του.

Ο λόγος του διανθιζόταν με διάφορα παραδείγματα και συμβουλές ώστε να παρουσιάσει το μεγαλείο της θεοσύστατης ιεροσύνης, αλλά και της ανεπανάληπτης χάρης που προσφέρει ο Θεός στους κληρικούς του. Πίστευε ότι οι ιερείς πρέπει να δοξάζουν τον Θεό μέρα και νύχτα, που τους αξίωσε μια τέτοια δωρεά, γιατί δεν υπάρχει κανείς άξιος για να την ντυθεί. Έλεγε ακόμα πως, αν ο Θεός δεν ήθελε, δεν θα γινόταν κληρικός κάποιος που είχε την επιθυμία αυτή, γιατί ο Κύριος καλεί, αυτός ο Κύριος είναι η θύρα. Γνώριζε πολύ καλά πόσο ο Θεός σέβεται την ελευθερία στον άνθρωπο και δεν καταργεί το ανθρώπινο αυτεξούσιο. Η αγαπημένη του διήγηση, ήταν από το βιβλίο της Γένεσης, για τον Αδάμ και την Εύα, για το κατ'είκόνα και το καθ'ομοίωση: είχε την άποψη ότι εκεί κρύβεται όλη η θεολογία της εκκλησίας μας. Χρησιμοποιούσε παραδείγματα από το ιερό ευαγγέλιο, τα οποία καταδεικνύουν την πρόνοια του Θεού. Έλεγε: «Ο Θεός έχει καταμετρημένες και τις τρίχες της κεφαλής μας και χωρίς την θέλησή του, δεν πέφτει καμία τρίχα μας στη γη. Ο Θεός ήθελε, γι' αυτό γίνατε ιερείς του». Αφού, δηλαδή, δείχνει ενδιαφέρον για μια τέτοια μικρή υπόθεση, πώς θα αμελούσε τότε για ένα τόσο βαρυσήμαντο γεγονός, για το ποιος θα γίνει ποιμένας των λογικών προβάτων του, για το ποιος θα διδάσκει τον λόγο του και θα τελεί τα ιερά μυστήρια της Εκκλησίας του, με τα οποία θα αγιάζεται και θα αγιάζει τους ανθρώπους. Επίσης, επισύναπτε σε αυτό πως η ιεροσύνη είναι ανώτερη και από την βασιλική εξουσία και έλεγε στους κληρικούς πως είναι ασύγκριτη με κάθε άλλη κοσμική θέση επί της γης, τονίζοντας πως δεν ανταλλάσσεται με τίποτα: «Αν μου έλεγε ο Θεός να επιλέξω να γίνω βασιλιάς η παπάς, παπάς θα έλεγα χίλιες φορές

!».

Δίδασκε ότι οι Λειτουργοί του Υψίστου θα πρέπει να ζούνε με μεγάλη προσοχή, να είναι διά της προσευχής σε διαρκή επικοινωνία με τον Κύριο, να δίνουν αγώνα κατά τις αμαρτίας, να είναι καθαροί από αυτήν, να αναπαύουν τους ανθρώπους, να ιερουργούν, να μελετούν τον λόγο του Θεού: *«Να έχετε μια μικρή Αγία Γραφή πάνω σας συνέχεια, για να την διαβάσετε σε κάθε στιγμή και να είναι ο νους σας στον Θεό»*. Νουθετούσε να κατηχούν οι ιερείς τον Λαό του Θεού, να τον παροτρύνουν με πολύ αγάπη να ακολουθούν τον Χριστό και να τηρούν τις εντολές του, για να μη φανούν τελικά ανάξιοι της ιεροσύνης στα μάτια του Θεού. Δεν έπαυε να παραινεί για την ταπείνωση, πάνω στην οποία αναπαύεται ο Θεός και οι άνθρωποι και για την μετά βδελυγμίας αποστροφή της υπερηφάνειας, που είναι η αρχή όλων των κακών: *«Η ταπείνωση κάνει τους ανθρώπους αγγέλους και η υπερηφάνεια τους αγγέλους δαίμονες»*. Για τις πρεσβυτέρες έλεγε πως πρέπει να είναι ειρηνικές και φιλόξενες, να φροντίζουν τον ιερέα τους με αγάπη. Σε μια συζήτηση στο σπίτι του Γέροντα κάποιος ιερομόναχος μας είπε ότι η παπαδιά κάνει τον μισό παπά και τότε αναφώνησε ο π. Ιωάννης: *«Όχι τον μισό παπά, όλον τον παπά κάνει η πρεσβυτέρα!»*. Όντως η αγάπη της πρεσβυτέρας για την εκκλησία δίνει φτερά στον παπά που στέκεται δίπλα της.

Ο π. Ιωάννης διακόνησε σε διάφορες ενορίες της επαρχίας της Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου και απ' όπου πέρασε ο κόσμος τον αγάπησε. Όταν υπηρετούσε στο Σιδηροχώρι, στον ναό της Αγίας Κυριακής, απέκτησε το τέταρτό του παιδί. Εκεί ξεκίνησε μια απ' τις πρώτες του δοκιμασίες, καθώς το μικρότερο και νεότερο μέλος της οικογένειας του νόσησε από οξεία λευχαιμία, οι γιατροί του ΑΧΕΠΑ έδωσαν στο παιδί τρεις μήνες ζωή. Άρχισαν έτσι να σκεπάζουν τη ζωή της οικογενείας του τα πρώτα μαύρα σύννεφα. Εκείνος όμως με πλήρη εμπιστοσύνη ύψωνε τα χέρια του στον ουρανό, ζητώντας να παρατείνει ο Θεός τη ζωή του μικρού Φίλιππα. Όντως, προς μεγάλη έκπληξη των γιατρών, το παιδί συνέχιζε να ζει και τελικά άφησε τη ζωή του σε ηλικία επτά χρονών στην νέα ενορία του γέροντα, τα Κάτω Πορτία.

Στα Κάτω Πορτία υπηρέτησε στον ναό του Προδρόμου όπου ανέγειρε και αποπεράτωσε τον ναό της αγίας Ειρήνης της Μεγαλομάρτυρος. Υπηρέτησε ακόμα στη Λειβαδειά, στον ναό του Αγίου Δημητρίου και στο Νεοχώρι, στον ναό του Αγίου Γεωργίου, όπου έκτισε με την βοήθεια πολλών ευλαβών ανθρώπων τον ιερό ναό των Αγίων Ραφαήλ Νικολάου και Ειρήνης, τους οποίους ονόμαζε εφημερεύοντες ιατρούς της εποχής μας. Σήμερα αυτός ο ναός είναι προσκύνημα της Μητροπόλεως μας και εδώ ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου κ.κ. Μακάριος, αναγνωρίζοντας τον ζήλο του και την αγάπη του κόσμου στο

πρόσωπο του Γέροντα, κατά την ημέρα των εγκαινίων του ιερού ναού των νεοφανών μαρτύρων, του απένειμε το οφφίκιο του πνευματικού και του πρωτοπρεσβυτέρου. Με την πίστη του και την ταπείνωσή του κέρδιζε τις καρδιές των ανθρώπων. Οι άνθρωποι που τον γνώρισαν μιλάνε με πολύ θαυμασμό για την προσωπικότητά του, αλλά ο ίδιος δεν είχε ποτέ τέτοιες αξιώσεις. Απέδιδε τα πάντα στη χάρη του Θεού, δεν ήθελε να τον ονομάζουν άγιο, ούτε να διαφημίζουν τις αρετές του – όσο όμως ποθούσε την αφάνεια, τόσο η θεία χάρη τον δόξαζε.

(ακολουθεί συνέχεια)

<http://bit.ly/130hkbQ>